

Projecte Refem

Dades generals:

Salesians Mataró

Maresme

Lluïsa Cucó

lluisa.cuco@salesians.cat

Dades de l'experiència:

"El Projecte Refem té com a objectiu principal la sensibilització dels alumnes en el bon ús del paper i del material escolar. Els alumnes de l'ESO fabriquen paper reciclat que, a més d'usar-lo a l'escola per diferents finalitats, el venen, podent fer aportacions econòmiques a dues ONGs". El Projecte Refem vol treballar la sensibilització d'alumnes de l'ESO envers el problema mediambiental del malbaratament del paper i cartró a la societat actual. Va començar fa dos cursos a l'escola Salesians de Mataró, com a resposta a la inquietud sobre què fer amb el paper que sobrava a les aules d'aquesta etapa.

En una primera fase del Projecte, es va començar a realitzar una matèria optativa de Ciències de la Naturalesa anomenada Refem, on els alumnes elaboren paper reciclat de manera artesana, a partir del paper que recullen a sis aules del segon cicle de l'ESO. Amb aquest paper residual preparen pasta de paper per a fulls reciclats, afegint-hi aigua, gelatina natural d'algues i tints per acolorir-la. Donen forma a nous fulls, els premsen, assequen i planxen.

Els fulls elaborats són de diferents mides, colors i textures i alguns incorporen materials reutilitzats procedents de la natura, com pètals de flors i fulles caigudes, plantes mortes assecades, suro... Aquest paper que produeixen els alumnes de 3r d'ESO al laboratori de Ciències, aplicant una tècnica completament artesana i utilitzant una premsa per a paper construïda al mateix centre, serveix després per a ambientar les festes escolars més assenyalades (Nadal, St. Jordi, Olimpíades...), tot fent-ne cartells i murals per als passadissos,

folrar les cartelleres d'aquests i decorar el teatre. Les diferents Comissions de Festes formades per equips de professors decideixen quin ús tindrà el paper, i els alumnes, un cop tenen el seu paper reciclat, li donen la forma decidida, sent el més freqüent els cartells i murals que pengen als passadissos de l'ESO. També s'han fet embolcalls per a roses de St. Jordi, diplomes de concursos escolars i llibretes a manera d'obsequi per al personal de la casa en acabar el curs.

Enguany aquest projecte inicial s'ha ampliat i hem tingut l'inici d'un grup de Voluntaris de 4t d'ESO que ha elaborat petits objectes amb aquest paper reciclat (punts de llibre, llibretes, sobres, fulls per escriure, targetes de felicitació). Els guanys de la venda d'aquests objectes de paper reciclat s'han destinat íntegrament a dues ONGs. D'una banda a la Delegació de Vols de Mataró, ONG d'àmbit salesià, que té per projecte d'aquest any la construcció d'una escola a Madagascar.

I d'altra banda a la Cooperativa mexicana MUSA, de la regió de Chiapas, que té per objectiu el desenvolupament i la dignificació de les dones que treballen en el conreu del cafè, oferint-los formació i condicions de treball basades en els criteris del comerç just. Aquesta solidaritat amb les dones mexicanes segueix la línia encetada per un altre projecte d'aprenentatge i servei que ja funciona des de fa més temps a l'escola, que és el concert dels Veu dels sense Veu. Tots dos projectes d'aprenentatge i servei contacten amb la cooperativa MUSA a través de la Botiga Solidària de La Peixateria de Mataró. Aquesta botiga ha començat fa poc l'experiència de vendre els productes dels Voluntaris del Paper.

Redacció: Lluïsa Cucó, juliol de 2009

Aprenentatges que s'han donat:

- Treballar per al benefici de la comunitat i no com a interès individual.
- Valorar positivament els recursos naturals i aprendre a no malbaratar-los.
- Emprar tècniques de reciclatge del paper residual, reutilitzant materials (paper i cartró).
- Cooperar, compartir i comparar coneixements i procediments per a assolir un bon nivell de treball en petits equips.
- Utilitzar i apreciar les tècniques artesanals.
- Assajar tècniques d'elaboració del reciclatge del paper, utilitzant el mètode científic (formulació d'hipòtesis, experimentació, assaig d'elaboració de paper i valoració dels resultats)
- Superar el fracàs dels resultats no satisfactoris.
- Treballar la creativitat dels alumnes i voluntaris.

- Interiorització dels valors sostenibles del respecte i estimació pels boscos i la Natura en general, per part dels alumnes i voluntaris.
- Fomentar el valor de la solidaritat en joves.
- Fer una bona difusió de l'experiència realitzada, contribuint a la sensibilització ecològica dels companys que no fan l'optativa ni el treball voluntari.

Descripció del servei:

Aquest es dirigeix a dos àmbits socials:

- Per a la pròpia Comunitat Educativa. Proporcionar una part del paper a utilitzar sense haver-lo de comprar, sinó refent-lo a partir dels residus generats a la pròpia comunitat. El treball realitzat surt de la pròpia comunitat i és ella mateixa qui en treu un benefici, econòmic, artístic i sostenible.
- Per a Organitzacions no Governamentals. Lliurar-los els diners recollits de la venda d'objectes fets amb el paper reciclat procedent de les restes d'algunes aules de l'escola, amb la finalitat que els utilitzin en programes de Protecció dels Boscos de Catalunya. Contribuir a la seva tasca de sensibilització sobre la necessitat d'actuar de manera sostenible a la nostra societat i medi ambient.
I també hi ha una part del servei dirigit a un àmbit del nostre medi natural, concretament per als nostres boscos:
 - Reservar una petita part dels arbres dels nostres boscos al reutilitzar el paper ja fabricat anteriorment.
 - Contribuir a la cura dels arbres dels boscos catalans, fent donació dels diners obtinguts de la tasca dels voluntaris per a un Projecte de Protecció de Boscos.
 - Col·laborar en la sensibilització social sobre el malbaratament dels recursos naturals.

Àmbits de servei: Medi ambient, Projectes de solidaritat i cooperació

Matèries implicades: Ciències de la Naturalesa

Nivells educatius: Educació obligatòria

Edats dels participants: 14-16 anys

Data d'inici del projecte: setembre del 2008

Data de finalització del projecte: En curs

Entitats que participen a l'experiència: Escola Salesians Mataró, Delegació VOLS Mataró, Fundació Grup Tercer Món Mataró.

Dades de contacte:

Adreça: Avinguda Puig i Cadafalch, 80

Població: Mataró

Comarca: Maresme

Telèfon: 93 757 84 89

Correu electrònic: lluisa.cuco@salesians.cat

Web: <http://www.salesiansmataro.com>